

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

PLÁNOVANÝ POROD CÍSAŘSKÝM ŘEZEM

ANEB CO MOHU OČEKÁVAT?

EDUKAČNÍ MATERIÁL ◀

FAKULTNÍ NEMOCNICE
OLOMOUC

profesionalita a lidský přístup

POROD CÍSAŘSKÝM ŘEZEM

Císařský řez patří mezi základní porodnické operace a provádí se na základě komplexního vyšetření těhotné i plodu, při kterém jsou zjištěny důvody, které neumožňují vést Vás porod spontánně, vaginální cestou.

JAK SE CÍSAŘSKÝ ŘEZ PROVÁDÍ?

Operační řez je veden nejčastěji příčně v dolní části břicha. Jen zcela výjimečně je nutné např. při ohrožení plodu nebo značné obezitě provést podélný řez od pupku směrem ke stydké sponě. Po otevření břišní dutiny je otevřena dutina děložní a vybaven plod a následně placenta. Poté je provedeno vyčištění dutiny děložní kyretou a úplné odstranění zbytků placenty a plodových obalů je ještě zkontrolováno pohmatem. Po vybavení novorozence se o něj stará novorozenecká sestra a pediatr (dětský lékař), kteří jsou přítomni na operačním sále. Rána v děloze i břišní stěně je poté pečlivě sešita.

Operace se provádí v celkové nebo spinální anestézii.

U celkové anestézie jste uspána a průběh operace nevnímáte. Při spinální anestézii je Vám injekcí v oblasti bederní páteře znecitlivěna pouze dolní polovina těla, necítíte bolest, ale jste celou operaci při vědomí.

O způsobu anestézie rozhodne lékař – anesteziolog po dohodě s Vámi a po zvážení všech důležitých okolností.

PŘÍJEM K HOSPITALIZACI

K hospitalizaci se prosím dostavte den před plánovanou operací na porodní sál naší kliniky. Zde předložíte vyplněné informované souhlasy a výsledky předoperačního interního a anesteziologického vyšetření. Při administrativním příjmu od Vás porodní asistentka získá potřebné informace – identifikační údaje, výška, hmotnost, alergie, poslední menstruace, průběh těhotenství, onemocnění, atd.

Při přijetí se také sledují ozvy plodu. Dostanete identifikační náramek na zápěstí. Následně s Vámi provede příjem lékař porodních sálů. Lékař i porodní asistentka Vám zodpoví Vaše otázky. Poté Vás porodní asistentka doprovodí na standardní oddělení, kde budete hospitalizována až do doby operace.

Po dobu hospitalizace máte zajištěnou stravu. Typ diety je ordinován lékařem na základě Vašeho zdravotního stavu, je také ovlivňován předoperační přípravou a pooperačním průběhem.

V celém průběhu hospitalizace Vás bude lékař informovat o Vašem zdravotním stavu, možných vyšetřeních, zákrocích, léčbě a bude Vám odpovídat na všechny Vaše dotazy. Dostatek informací a komunikace vede ke zmírnění pocitu strachu a úzkosti z operace a hospitalizace, který můžete pociťovat. Neobávejte se tedy zeptat na vše, co Vás zajímá a trápí.

PŘEDOPERAČNÍ OBDOBÍ

Průběh tohoto období se odvíjí od zdravotního stavu Vás i plodu, který bude průběžně monitorován.

Odpoledne den před operací Vám porodní asistentka oholí genitál a břicho od pupku dolů. Večer před výkonem se lehce navečeříte a dále už budete do půlnoci jen dostatečně pít. Od půlnoci již nebudete jíst, pít a kouřit! Budete užívat pouze léky naordinované lékařem daného oddělení, můžete je zapít malým douškem čisté vody.

Ráno v den operace Vám sestra aplikuje očistné klyzma (klystýr) nebo vyprazdňování roztok Yal. Je třeba, abyste v den operace v 8 hodin ráno byla nachystaná k výkonu, tzn. osprchovaná, vymočená, odlíčená, nenalakované nehty. Odložíte si šperky, zubní protézu, hodinky, kontaktní čočky a jiné pomůcky (z tohoto důvodu není vhodné nosit cennosti k hospitalizaci). Personál Vám pomůže obléct elastické kompresní punčochy pro prevenci tromboembolické nemoci.

Pokud jsou Vám naordinovány léky pro zklidnění před operací (např. Diazepam), po jejich požití udržujte klid na lůžku a vstávejte pouze v doprovodu sestry. Dle typu vybrané anestézie Vám porodní asistentka dle ordinace lékaře aplikuje léky a infuzní roztoky. Bezprostředně před operací Vás porodní asistentka doveze na sedačce na operační sál, kde

Vás předá anesteziologickému lékaři a sestře.
Na operačním sále Vám bude zaveden permanentní
močový katétr.

DOPROVOD U PORODU CÍS. ŘEZEM

Personál Vás bude informovat o pravděpodobném času začátku Vaší operace. Předpokládaný čas je ale pouze orientační, může se lišit dle aktuální situace a změny zdravotního stavu Vás i ostatních klientek. Naše zařízení standardně neumožňuje přítomnost blízké osoby přímo u operace. Je ale možné Vás doprovodit k operačnímu sálu a poté zde počkat na novorozeneckou sestru a být u ošetření novorozence po porodu.

POOPERAČNÍ OBDOBÍ

Po operaci budete do druhého dne na pooperačním oddělení a poté budete přeložena na oddělení šestinedělí. Po převozu na pooperační oddělení bude personál monitorovat Váš celkový zdravotní stav – krevní tlak, tep, tělesnou teplotu, bolest – její charakter a intenzitu, vědomí, krvácení z rodidel, operační ránu. Při bolesti a jakýchkoliv potížích ihned informujte sestru. Po operaci bude dieta jen čajová a následně běžná racionální strava pro těhotné a kojící matky, pokud lékař nenaordinuje dietu jinou. V prvních dvou dnech je vhodné nekonzumovat nadýmovou stravu (čerstvé ovoce, zelenina, atd.).

Velice důležitý bude také dostatek tekutin pro rychlejší obnovení spontánního močení po odstranění cévky.

Močovou cévku budete mít zavedenou po dobu nezbytně nutnou, kterou určí ošetřující lékař (obvykle do druhého dne). Do tří dnů po operaci byste se měla vyprázdnit, pokud ne, sestra Vám dle ordinace lékaře zavede čípek nebo podá sirup na vyprázdnění (lactulóza), popřípadě malé klyzma.

Je velmi důležité pečovat o jizvu po operaci. Nebojte se na jizvu sáhnout, omývejte jizvu mýdlem, jemně odstraňte zbytky sražené krve a oplachujte čistou tekoucí vlažnou vodou. Mytí jizvy je důležité pro prevenci infekce v ráně, následného delšího hojení a prodlužování vašeho pobytu

v nemocnici! Nebojte se v lůžku odkrýt peřinu a košili a nechat jizvu na vzduchu „provětrat“.

O stavu Vašeho dítěte Vás bude informovat personál novorozeneckého oddělení, který bude o novorozence pečovat v pooperačním období. Dle Vašeho stavu Vám budou novorozenecké sestry dítě pravidelně nosit na pooperační oddělení a posléze na oddělení šestinedělí. Postupně začnete pečovat o své dítě sama a budete spolu na pokoji oddělení šestinedělí.

Po dobu hospitalizace o Vás bude pečovat všeobecná sestra nebo porodní asistentka, o novorozence sestra novorozeneckého oddělení. Také Vás bude pravidelně navštěvovat laktační poradkyně.

Pokud bude pooperační období bez komplikací a Vaše dítě bude bez obtíží, můžete být propuštěni již čtvrtý den po operaci (přičemž den operace = den 0). V případě potřeby Vás či Vašeho dítěte zůstáváte v nemocnici déle.

O propuštění do domácí péče rozhodne Váš ošetřující lékař, o propuštění Vašeho dítěte rozhodne pediatr novorozeneckého oddělení.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

PORODNÍ SÁL FNOL

tel.: +420 588 444 122

ODDĚLENÍ ŠESTINEDĚLÍ FNOL

tel.: +420 588 444 115

HORKÁ LINKA KOJENÍ FNOL

tel.: +420 588 444 118

AUTOR

Mgr. Petra Bartošová

SPOLUAUTOR

Bc. Zuzana Straková (por. asistentka, eduk. sestra PORGYN)

ODBORNÝ KONZULTANT

MUDr. Petr Dzvínčuk, Ph.D.

(zástupce přednosta pro léčebnou péči PORGYN)

Mgr. Viera Petřvalská (porodní asistentka)

Bc. Martina Andréssová (staniční sestra porodního sálu)

Bc. Jana Chromcová (odd. konzer. gynek. a rizik. těhotenství)

Bc. Radka Vrbová (staniční sestra oddělení šestinedělí)

POUŽITÁ LITERATURA

www.fnol.cz: Informovaný souhlas pacientky (zákonného zástupce pacientky) s císařským řezem

Edukační materiál.

Eva Halousková, Milena Šálková; studentky 3. ročníku bakalářského studia oboru Všeobecná sestra Fakulty zdravotnických věd, Univerzita Palackého v Olomouci

SLEZÁKOVÁ, Lenka, a kol.. Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty III., Praha: Grada Publishing, a.s., 2007

KOLIBA, Petr, a kol.. Propedeutika v gynekologii a porodnictví pro porodní asistentky. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004

CITTERBART, Karel, a kol.. Gynekologie, Praha: Galén 2001

Kudela, Milan a kol.: Základy gynekologie a porodnictví, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2000

FAKULTNÍ NEMOCNICE
OLOMOUC

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

I. P. Pavlova 6, 779 00 Olomouc

tel.: +420 588 441 111 / e-mail: info@fnol.cz

www.fnol.cz

PEČUJEME O VÁS UŽ OD ROKU 1896.

číslo dokumentu: Fm-L009-027-EM-022 (v2)